

Határokon Átívelő Imaközösség és Hitmélyítő Alkalmak

www.episzunago.com

A megszentelődés, mint a megváltás látható része, azaz a megszentelődés mint gyümölcs, és nem gyökér! (Róma 6,1-23)

Igehirdető: Dr. Ormóshegyi Zoltán református lelkipásztor

Igehirdetés időpontja: 2021.12.01.

Köszöntöm a kedves testvéreket az apostol szavával:

„Kegyelem nekünk és béke Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól, a mi megtartónktól.”

Ámen.

Folytassuk tovább a már énekben megkezdett imádságot:

Áldunk és dicsőítünk Téged mindenható szerető mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban! Magasztalunk Téged a telő időért, köszönjük, hogy számunkra az idő nem múlik, hanem telik, azaz a kiteljesedés felé közeledünk. Különösen is érezzük ezt az adventi időszakban, amikor a Te várásod, eljöveteled kerül újra fókuszba. Magasztalunk ezért az időszakért és ezért az elkészített mai alkalomért. Dicsérünk Téged, hogy nem szükséges olyannak maradnunk amilyenek most vagyunk, mert a Te segítségével, előbbre juthatunk a hit és a megszentelődésnek útján. Segíts ebben bennünket, ajándékozz meg Szentlelkeddel, igédvel és jelentsd ki számunkra a Te igédet, és életünkre vonatkozó terveidet. A Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgass meg bennünket.

Ámen.

Szeretett testvéreim, Istenünk igéjét a Római levél 6. fejezetéből olvasom, és a Thesszalonikai 1. levél 5. fejezetének 23. verséből. Hallgassuk hittel figyelemmel, a Római levél 6. fejezetéből Istenünk igéjét, és majd az 1Thesszalonika 5,23-at:

Róma 6,1-23 *„Mit mondjunk tehát? Maradjunk a bűnben, hogy megnövekedjék a kegyelem? Szó sincs róla! Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik a Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az Ő halálába kereszteltettünk? A keresztség által ugyanis eltemettettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk. Ha ugyanis egyé lettünk vele halálának hasonlóságában, még inkább egyé leszünk vele a feltámadásának hasonlóságában is. Hiszen tudjuk, hogy a mi őemberünk megfeszítettetett vele, hogy megsemmisüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől. Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy vele együtt élni is fogunk. Hiszen tudjuk, hogy Krisztus, aki feltámadt a halottak közül, többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta. Mert aki meghalt, az meghalt a bűnnek egyszer s mindenkorra, aki pedig él, az az Istennek él. Ezért tehát ti is azt tartsátok magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a Krisztus Jézusban. Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy*

engedelmeskedjétek kívánságainak. Tagjaitokat se adjátok oda a bűn szolgálatára, hogy a gonoszság fegyvereivé legyenek. Hanem adjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek. Tagjaitokat is adjátok át az igazság fegyvereiként az Istennek. Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek. Mit tegyünk tehát? Vétekezünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla! Nem tudjátok, hogy ha valakinek átadjátok magatokat szolgálai engedelmességre, akkor engedelmességre kötelezett szolgálai vagytok annak, mégpedig vagy a bűn szolgálai a halálra, vagy az engedelmesség szolgálai az igazságra? De hála az Istennek, hogy csak voltatok a bűn szolgálai, de szívetek szerint engedelmeskedtetek annak a tanításnak, amelynek követésére adattatok! Miután tehát megszabadultatok a büntől, az igazság szolgálivá lettetek. Emberi módon beszélek, mivel erőtlenekek vagytok. Ahogyan tehát átadtátok tagjaitokat a tisztátalanságnak és a törvénytelenységnek a törvénytelenység szolgálatára, úgy most adjátok át tagjaitokat az igazság szolgálatára, hogy szentek legyetek. Mert amikor szolgálai voltatok a bűnnek, szabadok voltatok az igazságtól. De milyen gyümölcsöt termett ez akkor nektek? Bizony, most szégyenkeztek miatta, mert ennek vége a halál! Most azonban, miután a büntől megszabadultatok, és az Isten szolgálai lettetek, már ez meghozta nektek a gyümölcsöt, a szent életet, amelynek vége az örök élet. Mert a bűn zsoldja a halál, az Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”

És a Thesszalonikai levélből így szól hozzánk a mi Urunk: *„Maga pedig a béke Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.”*

Amen.

Nagy szeretettel köszöntöm a kedves testvéreket.

Beléptünk adventi időszakunkba, de milyen érdekes, hogy összecseng ez a mai ige és ez az adventi időszak, hogy Isten a legjobb szervező és Ő kapcsolja össze az igéket, az üzeneteket. Mi most itt a Római levelet magyarázzuk, tanulmányozzuk és láttuk, hallottuk, hogy a Római levélnek a 3.-tól az 5. fejezetig terjedő része a megigazulásról szól. Részletesen hallottunk erről szóló tanítást, hogy a megigazulás, az a lelki fegyverzetnek a része. Ha győzni akarunk a lelki, szellemi küzdelemben, akkor naponként fel kell öltöznünk a megigazulásnak a páncélját. Luther úgy fogalmazott, hogy a „megigazulás, az egy kőfal és védelem” és ez egy, hallottuk ez egy jogi kifejezés. Amelynek a lényege az, hogy Isten, mint a legfőbb bíró, bennünket Jézus Krisztusra tekintettel, igaznak nyilvánított. És ha Ő igaznak nyilvánít, akkor az alsóbb szintek ezzel a legfelsőbb döntéssel nem tehetnek semmit. Bár lelkünk ellensége mindig azt próbálja elhitetni, hogy az a valóság, amit a testi szemekkel látunk, amit a mindennapjainkban tapasztalunk, holott az ige arra kér, hogy mi azt fogadjuk el valóságnak, amiről Isten beszél, amit Isten tanít nekünk. És a legelső tanítása az az volt, hogy megigazultunk, a Jézus Krisztusban való hit által. Mit jelent ez? A megigazulásban ott van a megváltás. Isten, Jézus Krisztus kereszthalála által kivásárolt bennünket az ördögnek a fogságából. Felszabadított rabszolgák vagyunk. De ott van a megigazulásban a kiengesztelésnek is a fogalma, hogy Jézus Krisztus, mint bíró és megöletett bárány, az Ő golgotai keresztes helyettes áldozatában helyreállította az Isteni igazság és szeretetnek az egyensúlyát.

Pál apostol a Római levél 6. fejezetétől kezdődően egészen a 8. fejezetig a másik nagy teológiai igazságot, tételt, a megszentelődést tárgyalja. Barth Károly a Római levél 6. fejezetét a híres kommentárjában úgy magyarázza, mint a Róma 6-nak az eleje a feltámadás erejéről beszél, a Róma 6-nak a második fele pedig az engedelmességnek az erejét mutatja be. A mai napon a felolvasott Római levél 6. fejezetét mi egy igén keresztül fogjuk vizsgálni és ez az ige, amit felolvastam, az 1Thesszalonika 5,23-ból, amely így szól: *„Maga pedig a béke Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.”*

A mai bibliaórán, ebben a szolgálatban 3 kérdést teszünk fel, és ezekre keressük a választ most az igehirdetésben és majd a beszélgetésben: Ki végzi a megszentelődésnek a munkáját? Mi a lényege? És mi ebben a mi feladatunk? *„Maga pedig a békeség Istene szenteljen meg titeket.”*

A megigazulást éppúgy Isten végezte el, mint ahogyan végzi a mi megszentelődésünket is. A megigazulás Gyökössy Endre szavaival élve azt jelenti, hogy: „Én Krisztusban vagyok, a megszentelődés pedig azt jelenti, hogy Krisztus van énbennem. Mindkettőben Ő cselekszik. A megigazulás egyszer s mindenkorra véghez ment a golgotai kereszten”. De Pál apostol a megszentelődésnél is a golgotai kereszthez csatlakozik, és azt mondja, hogy 2000 évvel ezelőtt a golgotai kereszten a megszentelődés szempontjából is döntő dolog történt. Azt láthatjuk tehát, hogy a megigazulás, megszentelődés elválaszthatatlan egymástól, szorosán összetartozik és mindkettő a golgotai kereszthez vezet bennünket. *„Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusban, az Ő halálában kereszteltettünk meg.”* Azaz, Pál apostol a Róma 6-nak az első részében összekapcsolja a keresztséget a megszentelődéssel. *„Eltemettünk azért Ő vele együtt a keresztség által a halálban, hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból, az Atya dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az Ő halálának hasonlatossága szerint vele egyggyé lettünk, bizonyára feltámadása szerint is azok leszünk.”* Jézus kereszthalála és feltámadása a keresztség lényegére mutat rá. A keresztség annyi, mint Jézus sorsában részesülni, meghalni és feltámadni. De az ige tovább megy, és nemcsak a meghalásról beszél, hanem azt mondja Isten az Ő igéjében, hogy „eltemettetek”. Jézus nemcsak meghalt, hanem hangsúlyozza a hitvallásunk is, hogy „eltemettették”, ez azt jelenti, hogy valóban meghalt. Ő nem tetszhalott volt, hanem valóban bekerült a halálnak az állapotába, a meghalással egy új állapotba került a mi Urunk, de Jézus csak 3 napot maradt, a halálnak az állapotában, de a hívő ember számára, Jézus halálával a megszentelődésre nézve egy nagyon komoly üzenetet fogalmaz meg az apostol. Meghaltunk Krisztussal a bűnnek, hogy a feltámadott Krisztussal, pontosabban a bennünk élő feltámadott Krisztussal éljünk az Istennek. Meghaltunk a réginek, az óemberi természetnek és kaptunk egy újemberi, egy új természetet az újjászületés által, aminek a kibontakozása, a kiteljesedése történik meg a hívő életben.

Mi a megszentelődésnek a lényege? Egy pár teológusnak az idézetét hoztam ide, nem akarok száraz, unalmas lenni, nem dogmatikai előadás, igyekeztem az érdekesebbeket, emészthetőbbeket idehozni.

A holland teológus, Louis Berkhof azt mondja: „A megszentelődés a Szentlélek kegyelmes, folyamatos működése, amely által megtisztítja a bűnöst, Isten képére megújítja egész természetét, és képessé teszi arra, hogy jó cselekedeteket hajtson végre. Abban különbözik a megigazulástól, hogy az ember belső életében zajlik, nem jogi, hanem újjáteremtő munka. Általában hosszú folyamat és ebben a földi életben soha nem éri el a tökélyt.”

Karl Einhorn így fogalmaz, hogy: „Az ember megtisztulást nyer ennek a világnak a szennyétől és el van különítve Isten számára. Igazában csak Isten számára létezik, neki áll rendelkezésére és szolgálatára.”

Oswald Chambers így fogalmaz: „Ha Krisztus keresztségén elmélyed a bensőm, nem lesz belőlem önmagát figyelgető kegyeskedő, akit csak a saját tisztasága érdekel, hanem Jézus Krisztus ügye érdekel, és foglalkoztat majd. Urunk nem volt remete, sem aszkéta, nem különült el a társadalomtól, de belsőleg mindig szabad volt tőle. Közelükben volt, de egy másik világban élt. Annyira benne volt a hétköznapi életben, hogy korának vallásos emberei azt mondták, hogy nagyevő és borivó ember.”

Spurgeon pedig úgy fogalmazza meg, hogy: „A megszentelődés a megváltásnak a látható része. A megszentelődés nem tud elrejtőzni, szeretne csendben meghúzódni, mint az ibolya, de illata elárulja, halványan pislog, mint egy csillag, de fényéről ráismernek.”

Mi a megszentelődésnek a lényege? Azt mondja itt az apostol, hogy „*Őrizze meg Isten a ti lelketeket, elméteket, testeket teljes épségben...*” Azaz a megszentelődés által Isten meg akar bennünket őrizni a bűntől. Cseri Kálmán úgy fogalmazza a bűnnek a lényegét, hogy: „Ez a lényüinktől idegen pusztító erők, amelyek tönkre akarják tenni testünket, lelkünket, szellemünket.” Ahogy az énekíró mondja: jól vigyázz, mert akit a kísértő elkap, annak teste, lelke vész. És ezzel szemben Isten a megszentelődés folyamatában meg akar bennünket ezektől a pusztító erőktől őrizni, teljes valónkat, teljes lényünket feddhetetlenül, a mi Urunk, Jézus Krisztus eljövételére. Ebben az adventi időszakban arra irányítja a Szentlélek a figyelmünket, hogy a megszentelődés folyamatában Isten készít bennünket a Jézussal való találkozásra. Felkészít bennünket erre a nagy eseményre, amit mindannyian várunk és ezt várjuk: „Jövel uram, Jézus!” Marana tha! És készít bennünket, akik az Ő útján vagyunk, napról napra előbbre jutunk a megszentelődésnek az útján, hogy ne váratlanul törjön ránk az a nap, hanem feddhetetlenül megőriztessünk az Ő második eljövételére. Ő munkálja bennünk mind a megigazulást, Ő munkálta ki mind a megszentelődést.

De mi ebben a mi feladatunk? Azt mondja az apostol, hogy valamit tudnunk kell, ez nem csupán az észnek a tudását jelenti, hanem a szívnek is, de azt mondja először, hogy „akik megkereszteltettünk, Krisztus halálában kereszteltettünk meg” Luther így fogalmaz, hogy: „a sákramentumnál meg kell melegedni, fölé kell hajolni, tűz az, amely képes szíveket lángra gyújtani, itt be kell látnod szűkölködésedet és nyomorúságodat, meg kell halnod és hinned kell, amit Üdvözítődd tett! Így szíved megváltozik és más gondolatra jut.” És tudjuk nagyon jól, hogy Luther a szellemi küzdelmeiben, amikor az ördöggel viaskodott, akkor nagyon sokszor ezt juttatta eszébe a Szentlélek, hogy: meg vagyok keresztelve! Jézushoz tartozom! Az Övé vagyok! Nincs közöm az ördöghöz! Teljesen a Krisztusé vagyok, mert megkeresztelkedtem és az Ő halálában keresztelkedtem meg, óemberem meghalt, és az újemberem feltámadt. És ez micsoda erőt ad nekünk, hogy ha így tekintünk a megkeresztelésünkre, a sákramentumokra. Tudván, hogy a mi óemberünk Ővele együtt megfeszítettett, hogy megerőtlenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek. Azt mondja itt az apostol, hogy az óember, az ádami természet megfeszítettett Jézussal együtt azért, hogy a testünkben a bűnnek az erejét, hatálytalanná tegye, eltörölje, ezt jelenti ez az ige, ez a katargeó, hatálytalanná tegye, eltörölje. Azt mondja az apostol, hogy ezt tudjuk. Nagyon érdekes, hogy a Galata 5,24 pedig arról beszél, hogy akik Krisztuséi, a testet megfeszítették indulataival és kívánságaival együtt. Hogy van ez? Az ember Krisztus kereszthalálának jegyében megtagadja a testi életét, és az őt körülvevő bűnt. Ez a két igeszakasz másról beszél. A Római levél most felolvasott szakasza, az óember megfeszítettéséről beszél, ami megtörtént, ami befejezett tény ott a golgotai kereszten, a Galata levél pedig a megfeszítésről, egy másik igének az aoristos alakját használja, ami egy folyamatról beszél, egy életünkön, földi életünkön át tartó folyamatról beszél, hogy igenis megfeszítettjük, megfeszítjük – azt mondja az apostol – a testet az ő indulataival és kívánságaival együtt. A Római levél a sustauró kifejezést használja, a Galata levél erre a megfeszítésre a kifejezésre a stauró kifejezést használja. Ki feszíti meg tehát az óembert testvérek? Csodásan fogalmaz Luther Márton, amikor így ír: „Te kedves ember, ha el akarsz jutni az igaz kegyességre, amely Isten előtt megáll, akkor teljességgel kételkedned kell magadban, és egyedül Istenben bíznod! Magadat teljesen át kell adnod Krisztusnak és Őt teljesen elfogadnod úgy, hogy tiéd legyen minden, ami az Övé, és az Övé legyen minden, ami a tied! Mert így kezdesz el Isteni szeretetben élni! Sőt teljességgel más, újonnan született emberré válsz! És minden, ami benned van, az ellenkezőjére fordul! Így aztán olyan nagy kedved támad a tisztaságra, mint amekkora kedvedet eddig a tisztátalanságban lelted. És így lesz ez minden szenvedéllyel és hajlandósággal. De arra vigyáznunk kell, hogy ne essünk kétségbe, ha még valamilyen bűnös hajlandóságot érzünk magunkban, és ha még nem vagyunk annyira tiszták, amilyen lenni szeretnénk, ezt a szennyet soha nem fogjuk teljesen kisöpörni, mert itt test és vér vagyunk.”

De Jézus, a kereszten legyőzte az óemberi bűnös természetünket. A státuszunk megváltozott, az Isten előtti helyzetünk megváltozott, erről beszél a megigazulás. A megszentelődés folyamata pedig az óember és az újember harcáról szól. Ahol bizony vereséget is szenvedhetünk, de soha ne essünk kétségbe! Mert a hívő ember nem büntelen, nem tökéletes ember, hanem ahogy Luther fogalmaz: „egyszerre megigazult és egyszerre bűnös”.

Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadt a halálból, többé meg nem hal, a halál többé rajta nem uralkodik. Azaz ezt is tudnunk kell, befejezett egyszeri tény, lezárult Jézusnak a halála, Jézusnak a feltámadása, de örökké élő Urunk van, Akin a halál többé nem uralkodik. És ha Jézus sorsában részesülünk, már pedig abban részesültünk a keresztség által, abban részesültünk a megigazulás által, és abban részesülünk a megszentelődés által, akkor a Jézus sorsa a mi sorsunk, az Ő feltámadása a mi feltámadásunk, az Ő uralkodása a mi uralkodásunk is. Ezenképpen gondoljátok ti is! Hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek, a mi Urunk, Jézus Krisztusban.

Elmondja az apostol, hogy mit kell tudnunk, aztán elmondja, hogy mi az, amin gondolkoznunk kell. Mi az, amin járni kell, a mi elménket. Hogy meghaltunk a bűnnek és élünk az Istennek, a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Azt mondja az apostol, hogy azt tartsátok magatokról, azon gondolkodjatok, arról vessetek számot, hogy igenis, ti nem a bűnnek, hanem az Istennek éltek. A megszentelődés azt jelenti, hogy nem a bűnnek, hanem Istennek szánjuk oda magunkat. „Tégy foglyoddá Uram, és akkor szabad leszek.”

Wrede Matildról, a finn börtönök angyaláról jegyezték fel, Joó Sándor ír erről, hogy egyszer meglátogatott a börtönben egy ön- és közveszélyes bűnözőt. És kérték az örök jó szándékkal, hogy ne menjen be ehhez az elítélthez, mert az nagyon agresszív, és bántódása lesz, ha belép abba a cellába. De ez az Isten szentje nem törődött ezzel, hanem bement abba a cellába, és hát valóban az történt, amit előre megmondtak neki, a rab rátámadt, és úgy kilökte a cellából, hogy nagyon komoly sérüléseket szerzett. De amint felocsúdott ebből az állapotból magához tért, mosolyogva csak annyit tudott mondani ennek a rabnak, hogy „holnap újra eljövök”. És valóban másnap, akármilyen állapotban is volt, meglátogatta újra ezt a nagyon veszélyes rabot. És ez a kemény, bűnben megkeményedett ember megszelídült. A krisztusi szeretetnek a melegétől megolvadt ez a kökemény szív és várta ezt az angyalt. Megterített neki a cellában, kitisztította a celláját, kitakarította, mert tudta, hogy jön valaki, aki őt meg fogja látogatni.

Kedves testvéreim, ez a megszentelődésnek a munkája, amit Isten végez bennünk. A választás és az önátadás lehetősége a mienk. Odaszánhatjuk magunkat Istennek és a megszentelődés folyamatában egyre hasonlóbbá leszünk Jézushoz. Nem kis Jézusok vagyunk, nem Jézus epigonok, hanem Ő él bennünk. És ahogy Keresztelő János mondja: „Neki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom...” Ez a megszentelődés, neki növekedni kell, nekem pedig alább szállanom. A megszentelt élet nem tökéletes, nem büntelen élet, a megszentelődés az gyümölcs, amelyet a bennem élő Krisztus terem, és nem én izzadom ki magamból, mert a megszentelődés, ha céllá, törvénné válik, akkor keserű gyökér lesz, ami elriasztja az embereket. Furcsává, különccé tesz bennünket és ez ellenkezője annak, amit a Szentírás a megszentelődésről tanít. Isten valóban elkülönít bennünket, de azért, hogy jó gyümölcsöt teremjen a mi életünk, amelyet sokan jó ízzel ehetnek, fogyaszthatnak, ahogyan történt ez a börtönangyal életében is. És történhet a te életedben és az én életemben is.

Mi a megszentelődés folyamata? Hogy tudjuk röviden összefoglalni az egészet? Az ének szavaival, ahogyan az alkalom elején énekeltük: semmit Te, mindent én, van mit Te, van mit én, többet Te, kevesebbet én, mindent Te és semmit én.

Isten juttasson el bennünket ide, ez a cél, hogy mindent Ő munkáljon bennünk és semmit én, az én óemberi romlott természetem, hanem Ő jusson minél nagyobb szerephez az én életemben, gondolataimban, cselekvéseimben.

Most pedig egy pár kérdést az előttünk álló beszélgetésre:

1. Milyen kapcsolatban van a megszentelődés a keresztséggel?
2. Mit jelent az, hogy nem vagyunk a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt?
3. Járjuk körül azt, hogy mi az, hogy megszentelődés mint uralomváltás, hogy hogyan értsük ezt?
4. A megszentelődés produktum vagy gyümölcs?
5. Ki szentel meg bennünket és mi a mi részünk ebben a folyamatban?

Köszönjük Urunk, hogy megigazítottál és elindítottál bennünket a megszentelődésnek az útján. Odaszánjuk neked testünket, lelkünket, szellemünket és Tőled kérünk engedelmes szívet, erőt, Szentleket, hogy ezen az úton végig tudjunk menni, és krisztusi emberekké váljunk a Te dicsőségedre és embertársaink javára. De így visszük eléd Urunk a környezetünket, ezt a szenvedő emberiséget most a vírus miatt, gyógyítsd a betegeket, erősítsd a védekezésben részt vevőket és használj bennünket is Urunk a Te munkádban úgy, ahogyan Neked tetszik.

Annak nevében kérünk, aki így tanított imádkozni:

Mi Atyánk, Aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert Tied az ország, a hatalom, és a dicsőség mindörökké.

Ámen.

„Maga pedig a béke Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül, a mi Urunk, Jézus Krisztus eljövételére.”

Ámen.